

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Posudek oponenta bakalářské práce z Historie

Autor: Roman Valášek

Název práce a bibliografické údaje: Obraz Slováků v českém a polském tisku v letech 1914-1918

Autor posudku: prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.

A) Posouzení obsahu

Definice cílů práce, stanovení výzkumných otázek	výborně
Metodologie práce	výborně
Koncepce a struktura práce	výborně
Práce s prameny	velmi dobře
Schopnost analýzy, interpretace a kritického myšlení	výborně
Invenčnost a původnost	velmi dobře

Pokud je potřeba, zejména v případě hodnocení „neprospěl“ doplňte hodnocení psaným komentářem:

Oceňuji vlastní nápad, protože analýzou svátku 28. října v polistopadovém období na počátku devadesátých let a především pohledem na tuto problematiku na Slovensku se bezprostředně doposud nikdo nezabýval.

B) Posouzení formálních náležitostí

Seznam pramenů a literatury, práce s literaturou	velmi dobře
Poznámkový aparát	výborně
Formální struktura práce	výborně
Stylistická a jazyková úroveň	velmi dobře
Přílohy (pokud jsou)	výborně

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Pokud je potřeba, zejména v případě hodnocení „neprospěl“ doplňte hodnocení psaným komentářem:

Pro danou analýzu jsou prameny adekvátní.

C) Celkové zhodnocení

Práce splňuje nároky kladené na bakalářskou práci.

1) Celkové shrnutí (povinné, alespoň 500 znaků)

Autor se věnuje analýze článků o Slovensku a Slovácích v některých českých a polských denících před první světové války a během první světové války. Volbu tématu považují za velmi vhodnou a potřebnou, výsledek práce za přínosný. Jako nedostatek na druhé straně považují výběr periodik, kde autor zřejmě vycházel z těch, která jsou digitalizována a tudíž lehce dostupná. Takový přístup by byl snad omluvitelný u dobového polského tisku, který je u nás hůře dostupný, ale ne u českého tisku, který je k dispozici v Národní knihovně a v knihovně Národního muzea – ať už v originální papírové verzi, nebo na mikrofilmech. Považují za chybu, že v seznamu zkoumaných periodik nejsou uvedeny mladočeské Národní listy, které před rokem 1914 patřily k předním českým novinám a rovněž postrádám sociálnědemokratické Právo lidu, deník jedné ze dvou nejsilnějších českých politických stran (vedle agrární strany).

Znalost odborné literatury je na dobré úrovni.

Se závěry autora se shodují, nicméně mám následující drobné připomínky:

s. 11, poznámky 22 a 23. Pokud autor cituje díla Štefana Polakoviče, měl by citovat podle originálu těchto prací (K základom slovenského štátu, Idea Svätoplukovej koruny), nikoliv z knihy Hála a Moskoviče, která se na tyto Polakovičovy práce odvolává.

S. 13 – rehabilitace „otců zakladatelů“ a první Československé republiky nezačala až v roce 1967, ale postupně probíhala už od roku 1963.

S. 18 – při popisu zrušení poddanství v Uhrách za revoluce 1848 je nevhodné a anachronické používat pojem Zalitavsko, tento termín se objevil až po rakousk-uherském vyrovnání roku 1867.

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

S. 20 – spolek slovenských studentů v Praze se jmenoval Detvan, nikoliv Detva (jde zřejmě o vypadnutí písmena; takových případů je v textu více, autor by měl více pozornosti věnovat jazykové korektuře).

S. 24 – autor hovoří o „Polské akademii umění“. Taková akademie mně není známa a nic jsem o ní nenašel. Jde zřejmě ale o chybný překlad názvu učené společnosti Polska Akademia Umiejętności v Krakově (PAU) založené roku 1872 a sídlící v Krakově. PAU sdružuje vědecké pracovníky, nikoliv umělce (autor tohoto posudku má tu čest být jejím zahraničním členem). Do češtiny se název zpravidla překládá jako Polská akademie věd a umění, aby se odlišila od Polské akademie věd (Polska Akademia Nauk – PAN) ve Varšavě.

S. 26. - nedá se říci, že se „české politické strany začaly utvářet v 90. letech (19. stol.) v rámci sporu staročechů a mladočechů a směřování české politiky vůči tzv. punktacím.“ Politické strany existovaly už dříve – Národní strana svobodomyšlná (mladočeši) se ustavila jako samostatná strana v roce 1874 a Československá sociálnědemokratická strana dělnická v roce 1878. Po punktacích ovšem dochází k dalšímu štěpení a vzniku nových politických stran, které autor uvádí.

s. 28 – autor hovoří o třech slovenských poslancích v uherském sněmu v letech před první světovou válkou a uvádí jména Jan (správně: Ján) Richter, Pavel Blaho a Ferdinand (Ferdyš) Juriga. Ján Richter (1872-1934) podle mého názoru do skupiny slovenských národních poslanců nepatří. Byl sice skutečně Slovák (byl to katolický kněz) a v letech 1910-1918 se stal poslancem za okres Dolný Kubín, byl ale stoupencem existence jednotného uherského národa, do kterého se měli postupně Slováci asimilovat. Richter vystupoval pouze proti násilné maďarizaci, jinak asimilaci do maďarského národa podporoval. Richter tedy nehájil slovenský národní program jako Blaho a Juriga, byl ostatně členem předsednictva Národní strany práce, tj. reorganizované uherské liberální strany. Tam ale bylo politiků slovenského původu, kteří se ale považovali za Uhry, mnohem více. Richter se ostatně po roce 1918 angažoval v iredentistické Maďarské národní straně a stal se za tuto stranu v roce 1925 senátorem v Národním shromáždění.

S. 36 – „slovenské muzeum v Uherském Hradišti“ – správně Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, bylo otevřeno v roce 1914.

S. 41 – poznámka č. 147 se odvolává na mou knihu „1918 - Rozpad Rakouska-Uherska a vznik Československa“. Správně citovaná stránka je 60, nikoliv 59.

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

S. 45 – hrubá pravopisná chyba: „USA stále nevstoupili oficiálně do války“, místo správného „nevstoupily oficiálně do války“.

S. 58 – řeč je opět o Slovenském muzeu v Uherském Hradišti, správný název je Slovácké muzeum (srovnej s. 36). V tomto případě je ale problém v tom, že výraz „slovácký“ nemá v polštině ekvivalent a používá se pro něj adjektivum Słowacki, tedy stejný výraz jako pro přídavné jméno „slovenský“. Tím zřejmě u autora vznikl omyl. Každopádně by měl psát název s velkým „S“. (N.B.: pojem Slovácko se překládá do polštiny jako Słowacja Morawska, tedy Moravské Slovensko, což je název existující i v češtině a slovenštině).

Přes tyto drobné výtky považuji práci za vysoce přínosnou.

2) Případně navrhovaná témata či otázky k obhajobě

Bylo by zajímavé zabývat se touto otázkou: zkoumané polské noviny vycházely v Haliči, tedy na rakouském území. Jak ale reflektovaly Slovensko a Slováky polské noviny vycházející v ruském, případně pruském (německém) záboru? Byl zde nějaký rozdíl? Zabýval se autor alespoň částečně touto otázkou?

3) Závěrečné doporučení

Práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou **výborně**

V Praze, dne 8. srpna 2025

Podpis [Klikněte sem a zadejte text.](#)